

Jeg gikk på Kunsthøgskolen i Bergen og skulle i gang med bacheloreksamen. Vi var allerede kommet langt i prosessen og jeg visste fortsatt ikke hvordan jeg skulle løse arbeidet mitt. De andre studentene var på god på vei i sine prosjekt og hadde veldig mye mer på plass enn meg.

Det var i denne tiden jeg bevisst begynte å tenke på langsomhet, og kom til at det faktisk kunne være tema for prosjektet mitt. Det var noe jeg kjente at jeg likte og trengte.

Jeg var veldig engasjert i prosjektet og ville gjøre en god innsats, men slet skikkelig med å få tema og uttrykk til å fungere sammen. Jeg kom til et punkt der jeg tenkte at jeg tør faktisk å stryke, - og jeg mente det! Det var en befriende og fandenivoldsk tanke. Da jeg så tilbake på tidligere skolegang så jeg at jeg alltid hadde vært pliktoppfyllende og flink, og tenkte at ja, kanskje det kan være en nyttig erfaring at jeg stryker på denne eksamenen. Utrolig nok fant jeg løsningen dagen etter!

I et tidligere prosjekt i Bjørgvin fengsel utførte jeg en performance i et stort bygg. Jeg hadde på meg en lånt betjentuniform og sang improvisert. Det ble veldig bra og jeg ville på en eller annen måte ta med meg sangen videre inn i dette nye arbeidet.

I bachelorperioden hadde jeg ved hjelp av en medstudent funnet et tunnelrom i Sjøgaten i Sandviken. Jeg hadde gått der og sunget og akustikken var fantastisk, men jeg fant ikke helt meningen med det. Skulle jeg bare gå der å synge? Midt oppe i dette skulle den skriftlige delen av eksamenen leveres inn, og til min glede fant jeg frem til en kort, konsis og poetisk form på å uttrykke tankene mine. Dette hjalp meg til å se at prosjektet trengte enkelhet.

Så da tenkte jeg, ja, hva med bare én tone? Jeg prøvde det ut og det ga et bra resultat. Til gjennomføringen fikk jeg med flere sangere som alle holdt hver sin tone som de valgte selv, slik at det ble tilfeldig klanger. Jeg regisserte det slik at det enkelte ganger kun var én tone som beveget seg gjennom tunnelen, og avhengig av hvor tilhørerne sto og gikk ville lyden endre seg. På et annet tidspunkt i performansen var det flere sangere som kom fra hver sin kant og gikk mot og forbi hverandre. For publikum opplevdes det som langsomme forandringer i rommet. Vi utøvere måtte bevege oss veldig, veldig rolig for at den tonen vi skulle bære gjennom tunnelen, holdt seg stødig og ikke skalv eller hoppet opp og ned. For å få inn litt humor og linke til hverdagens bruk av stedet, satt jeg inn en syngende syklist som syklet gjennom med tonen. Den tonen beveget seg fort!

Det var skummelt å være ferdig med kunsthøgskolen etter eksamen og jeg lurte på hvilke skritt og hvilken vei jeg skulle ta nå. Temaet tok jeg med meg videre og følte meg modig som ikke kastet meg inn i den første og beste betalte jobben. Vi fikk et etableringsstipend på 40.000 kr. som jeg brukte på å finne ut hvordan jeg ville leve livet mitt på en sakte måte og hvordan jeg skulle fortsette studiene mine på egen hånd. Jeg ville lese og være opptatt av temaet uten å tenke at nå burde jeg egentlig gjort noe annet, noe veldig fornuftig, noe kjapt for å få orden på livet mitt. Det følte litt dristig å bruke pengene på langsom tid isteden for å bruke dem på å kjøpe en maskin, eller å ha et verksted, eller på å vise et eller annet i et galleri.

I livet mitt prioriterer jeg langsomhet så godt jeg kan. F.eks liker jeg å gjøre bare noen få ting av gangen. På den måten føler jeg at jeg får mer ut av hver ting jeg gjør. Én dag lar jeg f.eks et møte med en venn være hovedsaken og det møtet får ordentlig oppmerksomhet. Jeg utfører oppmerksomhetsøvelser. Det kan gå

ut på at jeg setter meg ned et vilkårlig sted i 30 minutter og hører på alle lydene omkring meg, eller følger et annet spesifikt valgt fokus. Det slår meg hvor mye det er å oppdage på denne måten.

Det er en stadig utfordring å ikke la uoppmerksomhet dra meg vekk fra det som er viktig for meg å oppleve. Ta en samtale for eksempel. Det er ikke lett å være en uegoistisk lytter. Er jeg for opptatt av å planlegge det neste jeg skal si? Uten å stole på at jeg vet det når jeg kommer dit? På den måten går jeg glipp av det den andre har å by på. Jeg kjenner allerede min egen virkelighet og jeg vil jo gjerne forstå den andres.

Halve året jobber jeg med gartnerarbeid for å tjene penger til å gjøre mine egne ting resten av året, og til å ha rom for å konsentrere meg. Månedene uten jobb følger jeg min prosess med kunst og annet som interesserer meg, på mine egne premisser. Jeg prøver å kjenne på hva som er min drivkraft, og å gå for det. Jeg har aldri vært redd for tom tid. Kanskje jeg har noe av dette fra jeg var liten? Foreldrene mine hadde ikke så veldig god råd, så hvis vi ønsket oss noe de ikke hadde råd til med én gang, så endte det ofte med at vi begynte å lage tingene selv. Jeg husker en gang vi lagde et fantastisk sortiment av møbler til en grønn frosk vi hadde. Vi lagde møblene av tykk kildevanns kartong som hadde sølvbelegg på innsiden. Søsteren min husker at jeg lagde det aller kuleste; en ordentlig dorullholder med ordentlig dopapir på. Til froksen! Foreldre mine var veldig opptatt av lavt forbruk og bevaring av miljø, og det hadde vi med oss da vi flyttet til Norge fra Tyskland da jeg var 9 år.

Av og til virker det rart å fortelle at jeg jobber som sesongarbeider på en kirkegård selv om jeg er utdannet både bibliotekar og kunster. Men også der var det muligheten for en god form for tilstedeværelse som tiltrakk meg. Å være så mye ute, være helhjertet i gang med den oppgaven jeg holder på med, se resultatene når vi steller landskapet. I tillegg kan jeg ofte la tanker og refleksjoner flyte mens jeg jobber, følge tankebaner om temaer som er viktig i livet mitt der og da. Jeg tror fysisk aktivitet er med på å stimulere tankevirksomheten.

Jeg trener meg selv i oppmerksomhet og det å bare være. Jeg lytter med nysgjerrighet til det som skjer i omgivelsene og til det som skjer i meg selv. Det raske og stressende kommer av seg selv, det langsomme krever at jeg aktivt velger og dyrker og tar vare på det, til tross for motstand - ofte indre motstand. I tillegg handler det om hva stillheten gir rom for av både vakkert og konfliktfylt som jeg skal være villig til å møte.

Samtidig som langsomhet er vesentlig for meg betyr ikke det at jeg bokstavelig talt gjør alle ting langsomt eller at jeg alltid vil leve som jeg gjør nå. Valgene mine er i en brytningstid og hvem vet hvordan jeg vil bevege meg videre. Jeg ønsker heller ikke å være en langsomhetsprofet som tenker at jeg har funnet den riktige løsningen på livet.